ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36014489	A Xunqueira	Pontevedra	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SSC	Servizos socioculturais e á comunidade	CSSSC01	Educación infantil	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0021	Formación e orientación laboral	2023/2024	3	107	107
MP0021_12	Prevención de riscos laborais	2023/2024	3	45	45
MP0021_22	Equipos de traballo, dereito do traballo e da seguridade social, e procura de emprego	2023/2024	3	62	62

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MARÍA CRISTINA SOTO OGANDO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

Relación co currículo oficial

A formación profesional comprende o conxunto de acción formativas que capacitan para o desenvolvemento cualificado das diversas profesións, o acceso ao emprego e a participación activa na vida social, cultural e económica. As bases de lexislación son : (1) A Lei orgánica 2/2006, de 3 de maio, de educación e; (2) O decreto 114/2010, de 1 de xullo, polo que se establece a ordenación xeral da formación profesional no sistema educativo de Galicia, que sinala como obxectivos do módulo de FOL na Formación profesional no seu artigo 3.1 os seguintes:

b. Comprender a organización e características do sector produtivo correspondente, así
c. Coñecer os mecanismos de inserción profesional, coñecer a lexislación laboral e os dereitos e obrigas que se derivan das relación laborais.
d. Aprender por si mesmos e traballar en equipo, así como formarse na prevención de conflitos e na resolución pacífica dos mesmos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social.
e. Traballar en condicións de seguridade e saúde, así como previr os posibles riscos derivados do traballo.

Os módulos profesionais, tal como sinala o artigo 9.1 do decreto 114/2010, están consituidos por áreas teórico prácticas de coñecemento en función das competencias profesionais e organizadas, tal como sinala o artigo 10.1, en unidades formativas. A superación destas unidades formativas dan dereito á certificación do módulo. Tal como sinala o artigo 10.2, a unidade formativa incluirá un os varios resultados de aprendizaxe.

O artigo 12 regula todo o relativo ao módulo de Formación e Orientación Laboral (FOL). No 12.1 sinala: "o módulo de FOL incluirá formación relacionada coa seguridade e saúde no traballo, avaliación e prevención de riscos laborais, a lexislación laboral básica, dereitos e deberes dos traballadores, a organización do traballo e as relacións na empresa, lexislación relativa á igualdade de oportunidades e non discriminación das persoas discapacidade e contribuirá de xeito específico a favorecer procesos de inserción laboral para o exercicio da profesión". Asemade, o artigo 12.2 sinala: "a superación do módulo de FOL acreditará a formación necesaria equivalente ao nivel básico de prevención de riscos laborais estabrecido polo RD 39/1997 do 17 de xaneiro, polo que se aproba o regulamento dos servizos de prevención".

Este módulo profesional contén a formación necesaria para que o alumnado se poida inserir laboralmente e desenvolver a súa carreira profesional no seu sector.

En relación ao CS Educación Infantil:

O título ven regulado polo decreto 226/2008, do 25 de setembro, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao superior correspondente ao título de técnico superior en educación infantil.

A Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, establece no seu capítulo III que se entende por currículo o conxunto de obxectivos, competencias básicas, contidos, métodos pedagóxicos e criterios de avaliación de cada unha das ensinanzas reguladas pola citada lei.

Identificación.

O título de técnico superior en educación infantil identifícase polos seguintes elementos:

Denominación: educación infantil.

Nivel: formación profesional de grao superior.

Duración: 2.000 horas.

Familia profesional: servizos socioculturais e á comunidade.

Referente europeo: CINE 5b (Clasificación Internacional Normalizada da Educación).

- Perfil profesional do título.

O perfil profesional do título de técnico superior en educación infantil determína-se pola súa competencia xeral, polas súas competencias profesionais, persoais e sociais, así como pola relación de cualificacións e, de ser o caso, unidades de competencia do Catálogo Nacional de Cualificacións Profesionais incluídas no títu-lo.

-Competencia xeral.

A competencia xeral deste título consiste en deseñar, pór en práctica e avaliar proxectos e programas educativos de atención á infancia no primeiro ciclo de educación infantil no ámbito formal, consonte a proposta pedagóxica elaborada por un mestre ou unha mestra coa especialización en educación infantil ou título de grao

k) Xerar contornos seguros, respectando a normativa e os protocolos de seguridade na planificación e no desenvolvemento das actividades.

l) Exercer os dereitos e cumprir as obrigas que se deriven das relacións laborais, consonte o establecido na lexislación.

m) Xestionar a propia carreira profesional, analizando oportunidades de emprego, autoemprego e aprendizaxe.

o) Participar na vida económica, social e cultural cunha actitude crítica e de responsabilidade.

Contorno profesional.

1. Estas persoas exercerán a súa actividade no sector da educación formal e non formal e no sector dos servizos sociais de atención á infancia.

2. As ocupacións e os postos de traballo máis salientables son os seguintes:

Educador ou educadora infantil en primeiro ciclo de educación infantil, sempre baixo a supervisión dun mestre ou dunha mestra, en institucións públicas e privadas.

Educador ou educadora en institucións ou en programas específicos de traballo con menores (de cero a seis anos) en situación de risco social, ou en medios de apoio familiar, seguindo as directrices doutros profesionais.

Educador ou educadora en programas ou actividades de lecer e tempo libre infantil con menores de cero a seis anos: ludotecas, casas de cultura, bibliotecas, centros educativos, centros de lecer, granxas escola, etc.

Prospectiva do título no sector ou nos sectores.

No desenvolvemento do currículo establecido no presente decreto tivéronse en conta as seguintes consideracións:

1. O perfil profesional deste título evoluciona cara a unha maior capacidade de adaptación a diferentes ámbitos e a un aumento das funcións relacionadas coa co-ordinación e a mediación con familias, debido a que a normativa de conciliación da vida familiar e laboral irá producindo unha diversidade de servizos complementa
rios de lecer e tempo libre dirixidos a nenos e nenas destas idades.

2. A crecente demanda dunha maior calidade do servizo ha provocar un descenso no número de alumnos e alumnas por aula, xunto coa xeneralización progresiva de dous membros do profesorado impartindo docencia conxunta, o que, en consecuencia, vai supor un aumento no número de postos de traballo para tales profesionais.

3. As destrezas e os coñecementos relacionados coas novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicables á infancia han ter un peso cada vez maior, o que lle esixe a quen exerza esta profesión unha actualización permanente das súas capacidades.

4. A implantación progresiva de sistemas e procesos de calidade que garantan a eficacia e a mellora dos servizos vaille esixir tamén maiores capacidades relacionadas coa elaboración, o seguimento e o cumprimento de protocolos nos ámbitos educativo e social.

Obxectivos xerais

h) Recoñecer os recursos e as estratexias de aprendizaxe ao longo da vida, e relacionalos cos aspectos da propia competencia profesional para manter actuali-zados os coñecementos científicos e técnicos.

i) Identificar e avaliar a contribución propia aos obxectivos da institución, e valo-rar a súa actividade profesional para a consecución deses obxectivos.

j) Identificar as características do traballo en equipo, e valorar a súa importancia para mellorar a práctica educativa e lograr unha intervención planificada, coherente e compartida.

k) Aplicar dinámicas de grupo e técnicas de comunicación no equipo de traballo, intercambiando información e experiencias para facilitar a coherencia no proxecto.

l) Analizar os espazos e os materiais para a intervención, e actualizar a lexisla-ción en materia de prevención de riscos e de seguridade, para preservar a saúde e a integridade física dos cativos e das cativas.

m) Identificar e valorar as oportunidades de aprendizaxe e emprego, analizando as ofertas e as demandas do mercado laboral para mellorar a súa empregabilida-de.

n) Recoñecer os propios dereitos e deberes como axente activo da sociedade para o exercicio dunha cidadanía democrática.

o) Aplicar técnicas de primeiros auxilios empregando os protocolos establecidos para responder a situacións de emerxencia e risco para a saúde no desenvolve-mento da propia actividade profesional.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	A PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS	Introducción á prevención de riscos laborais.Orixe histórica e principal normativa	8	7
2	FACTORES DE RISCO LABORAL E DANOS.	principais factores de risco no traballo.Especial atención ao sector	8	7
3	MEDIDAS DE PROTECCIÓN E PREVENCIÓN	Principais medidas de protección e prevención.Especial atención ao sector.	8	7
4	ACTUACIÓNS EN CASOS DE ACCIDENTES E TÉCNICAS DE PRIMEIROS AUXILIOS	Plan de emerxencia e autoprotección. Actuacións en casos de accidente e primeiros auxilios	7	6
5	O PLAN DE PREVENCIÓN.	Elaboración dun plan de prevención para unha empresa do sector.	14	13
6	O DEREITO DO TRABALLO	O dereito do traballo, orixe histórica	4	4
7	O CONTRATO DE TRABALLO	Elementos do contrato de traballo. Modalidades de contratción.	5	5

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
8	O TEMPO DE TRABALLO E A SÚA RETRIBUCIÓN.	Características da xornada e salario; recibo de salario	9	9
9	MODIFICACIÓN,SUSPENSIÓN E EXTINCIÓN DO CONTRATO DE TRABALLO	Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo	9	9
10	A PARTICIPACIÓN DOS TRABALLADORES NA EMPRESA	A representación dos traballadores na empresa, folga e peche patronal, convenio colectivo do sector.	5	5
11	A SEGURIDADE SOCIAL	O sistema público de seguridade social; prestacións da seguridad social	10	9
12	O PROXECTO PROFESIONAL E A ACHEGA DE EMPREGO	Deseño da carreira profesional; O itinerario formativo	10	9
13	EQUIPOS DE TRABALLO	Equipos de traballo na empresa; reunións	5	5
14	XESTIÓN DE CONFLICTOS	Solución de conflictos no seo da empresa.	5	5

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	A PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS	8

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dereitos e as obrigas das persoas traballadoras e empresarias relacionados coa seguridade e a saúde laboral.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Relacionáronse as condicións laborais coa saúde da persoa traballadora.
CA1.2 Distinguíronse os principios da acción preventiva que garanten o dereito á seguridade e a saúde das persoas traballadoras.
CA1.3 Apreciouse a importancia da información e da formación como medio para a eliminación ou a redución dos riscos laborais.

Criterios de avaliación
CA1.4 Comprendéronse as actuacións axeitadas ante situacións de emerxencia e risco laboral grave e inminente.
CA1.5 Valoráronse as medidas de protección específicas de persoas traballadoras sensibles a determinados riscos, así como as de protección da maternidade e a lactación, e de menores.
CA1.6 Analizáronse os dereitos á vixilancia e protección da saúde no sector da educación infantil formal e non formal e no sector dos servizos sociais de atención á infancia.
CA1.7 Asumiuse a necesidade de cumprir as obrigas das persoas traballadoras en materia de prevención de riscos laborais.

4.1.e) Contidos

Contidos
Relación entre traballo e saúde. Influencia das condicións de traballo sobre a saúde. Conceptos básicos de seguridade e saúde laboral. Análise dos dereitos e das obrigas das persoas traballadoras e empresarias en prevención de riscos laborais. Actuación responsable no desenvolvemento do traballo para evitar as situacións de risco no seu contorno laboral. Protección de persoas traballadoras especialmente sensibles a determinados riscos.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	FACTORES DE RISCO LABORAL E DANOS.	8

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Avalía as situacións de risco derivadas da súa actividade profesional analizando as condicións de traballo e os factores de risco máis habituais do sector da educación infantil formal e non formal e no sector dos servizos sociais de atención á infancia.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Determináronse as condicións de traballo con significación para a prevención nos contornos de traballo relacionados co perfil profesional de técnico superior en educación infantil.
CA2.2 Clasificáronse os factores de risco na actividade e os danos derivados deles.
CA2.3 Clasificáronse e describíronse os tipos de danos profesionais, con especial referencia a accidentes de traballo e doenzas profesionais, relacionados co perfil profesional de técnico superior en educación infantil.
CA2.4 Identificáronse as situacións de risco más habituais nos contornos de traballo das persoas coa titulación de técnico superior en educación infantil.
CA2.5 Levouse a cabo a avaliación de riscos nun contorno de traballo, real ou simulado, relacionado co sector de actividade do título.

4.2.e) Contidos

Contidos
Análise de factores de risco ligados a condicións de seguridade, ambientais, ergonómicas e psicosociais.
Determinación dos danos á saúde da persoa traballadora que se poden derivar das condicións de traballo e dos factores de risco detectados.
Riscos específicos no sector da educación infantil formal e non formal e no sector dos servizos sociais de atención á infancia en función das probables consecuencias, do tempo de exposición e dos factores de risco implicados.
Avaliación dos riscos atopados en situacións potenciais de traballo no sector da educación infantil formal e non formal e no sector dos servizos sociais de atención á infancia.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	MEDIDAS DE PROTECCIÓN E PREVENCIÓN	8

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Determináronse as medidas de prevención e protección no contorno laboral da titulación de técnico superior en educación infantil.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Definíronse as técnicas e as medidas de prevención e de protección que se deben aplicar para evitar ou diminuír os factores de risco, ou para reducir as súas consecuencias no caso de materializarse.
CA4.2 Analizouse o significado e o alcance da sinalización de seguridade de diversos tipos.
CA4.3 Seleccionáronse os equipamentos de protección individual (EPI) axeitados ás situacións de risco atopadas.

4.3.e) Contidos

Contidos
Xestión da prevención na empresa: funcións e responsabilidades.
Órganos de representación e participación das persoas traballadoras en prevención de riscos laborais.
Organismos estatais e autonómicos relacionados coa prevención de riscos.
Planificación da prevención na empresa.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	ACTUACIÓNS EN CASOS DE ACCIDENTES E TÉCNICAS DE PRIMEIROS AUXILIOS	7

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Determináronse as medidas de prevención e protección no contorno laboral da titulación de técnico superior en educación infantil.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.4 Analizáronse os protocolos de actuación en caso de emerxencia.
CA4.5 Identificáronse as técnicas de clasificación de persoas feridas en caso de emerxencia, onde existan vítimas de diversa gravidade.
CA4.6 Identificáronse as técnicas básicas de primeiros auxilios que se deben aplicar no lugar do accidente ante danos de diversos tipos, así como a composición e o uso da caixa de urxencias.

4.4.e) Contidos

Contidos
Medidas de prevención e protección individual e colectiva.
Protocolo de actuación ante unha situación de emerxencia.
Aplicación das técnicas de primeiros auxilios.
Actuación responsable en situacións de emerxencias e primeiros auxilios.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	O PLAN DE PREVENCIÓN.	14

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados.	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Valorouse a importancia dos hábitos preventivos en todos os ámbitos e en todas as actividades da empresa.
CA3.2 Clasificáronse os xeitos de organización da prevención na empresa en función dos criterios establecidos na normativa sobre prevención de riscos laborais.
CA3.3 Determináronse os xeitos de representación das persoas traballadoras na empresa en materia de prevención de riscos.
CA3.4 Identificáronse os organismos públicos relacionados coa prevención de riscos laborais.
CA3.5 Valorouse a importancia da existencia dun plan preventivo na empresa que inclúa a secuencia de actuacións para realizar en caso de emerxencia.
CA3.6 Estableceuse o ámbito dunha prevención integrada nas actividades da empresa, e determináronse as responsabilidades e as funcións de cadaquén.
CA3.7 Definiuse o contido do plan de prevención nun centro de traballo relacionado co sector profesional da titulación de técnico superior en educación infantil.
CA3.8 Proxectouse un plan de emerxencia e evacuación para nunha pequena ou mediana empresa do sector de actividade do título.

4.5.e) Contidos

Contidos
Plans de emerxencia e de evacuación en contornos de traballo. Elaboración dun plan de emerxencia nunha empresa do sector. Participación na planificación e na posta en práctica dos plans de prevención.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	O DEREITO DO TRABALLO	4

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identificáronse o ámbito de aplicación, as fontes e os principios de aplicación do dereito do traballo.
CA2.2 Distinguíronse os principais organismos que interveñen nas relacións laborais.

4.6.e) Contidos

Contidos
Dereito do traballo. Organismos públicos (administrativos e xudiciais) que interveñen nas relacións laborais.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	O CONTRATO DE TRABALLO	5

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.3 Identificáronse os elementos esenciais dun contrato de traballo.
CA2.4 Analizáronse as principais modalidades de contratación e identificáronse as medidas de fomento da contratación para determinados colectivos.

4.7.e) Contidos

Contidos
Análise da relación laboral individual. Dereitos e deberes derivados da relación laboral. Modalidades de contrato de traballo e medidas de fomento da contratación.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	O TEMPO DE TRABALLO E A SÚA RETRIBUCIÓN.	9

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.5 Valoráronse os dereitos e as obrigas que se recollen na normativa laboral.
CA2.6 Determináronse as condicións de traballo pactadas no convenio colectivo aplicable ou, en ausencia deste, as condicións habituais no sector profesional relacionado co título de técnico superior en educación infantil.

Criterios de avaliación
CA2.7 Valoráronse as medidas establecidas pola lexislación para a conciliación da vida laboral e familiar, e para a igualdade efectiva entre homes e mulleres.
CA2.8 Analizouse o recibo de salarios e identificáronse os principais elementos que o integran.
CA2.12 Identificáronse as características definitorias dos novos contornos de organización do traballo.

4.8.e) Contidos

Contidos
Novos contornos de organización do traballo. Análise das principais condicións de traballo: clasificación e promoción profesional, tempo de traballo, retribución, etc.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	MODIFICACIÓN,SUSPENSIÓN E EXTINCIÓN DO CONTRATO DE TRABALLO	9

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.9 Identificáronse as causas e os efectos da modificación, a suspensión e a extinción da relación laboral.

4.9.e) Contidos

Contidos
Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo.

4.10.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
10	A PARTICIPACIÓN DOS TRABALLADORES NA EMPRESA	5

4.10.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.10.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.10 Identificáronse os órganos de representación das persoas traballadoras na empresa.
CA2.11 Analizáronse os conflitos colectivos na empresa e os procedementos de solución.

4.10.e) Contidos

Contidos
0Representación das persoas traballadoras na empresa. Conflitos colectivos. Análise dun convenio colectivo aplicable ao ámbito profesional da titulación de técnico superior en educación infantil. Sindicatos de traballadores e asociacións empresariais.

4.11.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
11	A SEGURIDADE SOCIAL	10

4.11.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Determina a acción protectora do sistema da Seguridade Social ante as continxencias cubertas, e identifica as clases de prestacións.	SI

4.11.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Valorouse o papel da Seguridade Social como piar esencial do estado social e para a mellora da calidade de vida da cidadanía.
CA3.2 Delimitouse o funcionamento e a estrutura do sistema da Seguridade Social.
CA3.3 Identificáronse, nun suposto sinxelo, as bases de cotización dunha persoa traballadora e as cotas correspondentes e ela e á empresa.
CA3.4 Determináronse as principais prestacións contributivas da Seguridade Social, os seus requisitos e a súa duración, e realizouse o cálculo da súa contía nalgúns supostos prácticos.
CA3.5 Determináronse as posibles situacións legais de desemprego en supostos prácticos sinxelos, e realizouse o cálculo da duración e da contía dunha prestación por desemprego de nivel contributivo básico.

4.11.e) Contidos

Contidos
A Seguridade Social como piar do estado social.
Estrutura do sistema de Seguridade Social.
Determinación das principais obrigas das persoas empresarias e das traballadoras en materia de seguridade social.
Protección por desemprego.
Prestacións contributivas da Seguridade Social.

4.12.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
12	O PROXECTO PROFESIONAL E A ACHEGA DE EMPREGO	10

4.12.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Planifica o seu itinerario profesional seleccionando alternativas de formación e oportunidades de emprego ao longo da vida.	SI

4.12.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Valoráronse as propias aspiracións, motivacións, actitudes e capacidades que permitan a toma de decisións profesionais.
CA4.2 Tomouse conciencia da importancia da formación permanente como factor clave para a empregabilidade e a adaptación ás esixencias do proceso produtivo.
CA4.3 Valoráronse as oportunidades de formación e emprego noutros estados da Unión Europea.
CA4.4 Valorouse o principio de non-discriminación e de igualdade de oportunidades no acceso ao emprego e nas condicións de traballo.
CA4.5 Deseñáronse os itinerarios formativos profesionais relacionados co perfil profesional de técnico superior en educación infantil.
CA4.6 Determináronse as competencias e as capacidades requiridas para a actividade profesional relacionada co perfil do título, e seleccionouse a formación precisa para as mellorar e permitir unha axeitada inserción laboral.
CA4.7 Identificáronse as principais fontes de emprego e de inserción laboral para as persoas coa titulación de técnico superior en educación infantil.
CA4.8 Empregáronse adecuadamente as técnicas e os instrumentos de procura de emprego.
CA4.9 Prevíronse as alternativas de autoemprego nos sectores profesionais relacionados co título.

4.12.e) Contidos

Contidos
Coñecemento dos propios intereses e das propias capacidades formativo-profesionais.
Importancia da formación permanente para a traxectoria laboral e profesional das persoas coa titulación de técnico superior en educación infantil.
Oportunidades de aprendizaxe e emprego en Europa.
Itinerarios formativos relacionados coa titulación de técnico superior en educación infantil.
Definición e análise do sector profesional do título de técnico superior en educación infantil.
Proceso de toma de decisións.
Proceso de procura de emprego no sector de actividade.
Técnicas e instrumentos de procura de emprego.

4.13.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
13	EQUIPOS DE TRABALLO	5

4.13.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Participa responsablemente en equipos de traballo eficientes que contribúan á consecución dos obxectivos da organización.	NO

4.13.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identificáronse os equipos de traballo en situacións de traballo relacionadas co perfil de técnico superior en educación infantil e valoráronse as súas vantaxes sobre o traballo individual.
CA1.2 Determináronse as características do equipo de traballo eficaz fronte ás dos equipos ineficaces.

Criterios de avaliación
CA1.3 Adoptáronse responsablemente os papeis asignados para a eficiencia e a eficacia do equipo de traballo.
CA1.4 Empregáronse axeitadamente as técnicas de comunicación no equipo de traballo para recibir e transmitir instrucións e coordinar as tarefas.

4.13.e) Contidos

Contidos
Diferenciación entre grupo e equipo de traballo.
Valoración das vantaxes e os inconvenientes do traballo de equipo para a eficacia da organización.
Equipos no sector da educación infantil formal e non formal e no sector dos servizos sociais de atención á infancia segundo as funcións que desempeñen.
Dinámicas de grupo.
Equipos de traballo eficaces e eficientes.
Participación no equipo de traballo: desempeño de papeis, comunicación e responsabilidade.

4.14.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
14	XESTIÓN DE CONFLICTOS	5

4.14.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Participa responsablemente en equipos de traballo eficientes que contribúan á consecución dos obxectivos da organización.	NO

4.14.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.5 Determináronse procedementos para a resolución dos conflitos identificados no seo do equipo de traballo.
CA1.6 Aceptáronse de forma responsable as decisións adoptadas no seo do equipo de traballo.
CA1.7 Analizáronse os obxectivos alcanzados polo equipo de traballo en relación cos obxectivos establecidos, e coa participación responsable e activa dos seus membros.

4.14.e) Contidos

Contidos
Conflito: características, tipos, causas e etapas.
Técnicas para a resolución ou a superación do conflito.

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

MÍNIMOS EXIXIBLES.

Serán os así indicados en cada unidade didáctica.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Para acadar a cualificación de apto no módulo de FOL, é necesario obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos nas avaliacións. A nota de cada avaliación será númerica sen decimais.

A avaliación será en base á suma de dous criterios co seguinte peso na nota final de cada avaliación:

- EXAMES/PROBAS TEÓRICAS: o instrumento de avaliación serán as probas de coñecemento, mediante probas obxectivas, que terán unha ponderación na nota final dun 70%. Estas probas consistirán nun cuestionario con afirmacións para identificar se son verdadeiras ou falsas ou con preguntas test con elección da alternativa correcta, preguntas breves e, de ser o caso, casos prácticos similares aos realizados na

clase. Esixirase unha cualificación neste apartado de cómo mínimo 4,5 puntos sobre 10 para poder ter en conta o resto dos criterios.

- ACTIVIDADES/EXERCICIOS PRÁCTICOS: empregaranse como instrumentos de avaliación os traballos e realizacións (investigacións, supostos prácticos, exposicións orais, traballos en grupo, debates) que terán un peso na nota final dun 30%.
Valorarase neste apartado o desenvolvemento de certas habilidades no alumnado mediante a observación directa e as anotacións pertinentes durante o desenvolvemento do traballo de aula, tendo en conta variables coma a capacidade para o traballo en equipo, desenvolvemento de habilidades de comunicación ou de resolución de conflitos, escoita activa durante o desenvolvemento das actividades, aceptación e realización de críticas constructivas, etc moi valorados no mundo empresarial.

É obrigatorio ter superadas todas as avaliacións do módulo de FOL para ser declarado apto, cunha nota mínima de cinco. Tamén será necesario que o alumno/a entregue antes da proba final, as actividades/traballos relacionadas coa avaliación. No caso contrario deberá responder nun exame de recuperación a preguntas relativas a esa parte da materia que non superou.

Realizaranse actividades de recuperación antes da data sinalada para a proba final extraordinaria e segundo o horario que determinará xefatura de estudos xunto co titor do ciclo. As actividades estarán orientadas para acadar os contidos mínimos, terán un carácter de síntese, incluíndo aquelas actividades que precisen reforzarse a modo de recuperación. A variedade de actividades irá en función das necesidades do alumnado que non acadou durante o desenvolvemento do módulo unha avaliación positiva.

A proba extraordinaria final no mes de xuño combinará parte teórica e práctica. A nota mínima para ser declarado apto é de cinco (5). O alumnado terá dereito a unha proba final no caso de ter algunha avaliación suspensa ao longo do curso ou ben todo o módulo.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

A recuperación pode ser necesaria como resultado da avaliación se detéctase que o alumando non acadou o nivel mínimo proposto nos CA correspondentes. Os instrumentos de recuperación, serán distintos dependendo do que teña que recuperarse:

Se tense que recuperar por ter suspensa a terceira avaliación haberá un exame final no último trimestre a modo de recuperación. Esta proba combinará unha parte de teoría con preguntas de respostas curtas e unha parte con supostos prácticos. Será necesario obter unha cualificación mínima de cinco (5) puntos para aprobar o módulo.

Para o alumando de segundo curso co módulo pendente do curso pasado, é necesario convocar ao alumnado con módulos pendentes e por iso, haberá unha avaliación extraordinaria na data que fixe a tal efecto a xefatura de estudos que consistirá nunha proba que combinará unha parte de teoría con preguntas de respostas cortas e unha parte con supostos prácticos. Será necesario obter unha cualificación mínima de cinco (5) puntos para aprobar o módulo. Para o alumnado que suspenda esta proba, haberá un periodo de recuperación extraordinario no último trimestre, para realizar unha proba, con indicación expresa da data final e coas mismas características que a anterior, ao final dese periodo (mes de xuño) . Será necesario obter unha cualificación mínima de cinco (5) para aprobar o módulo.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

No caso de perda da avaliación continua por faltas de asistencia:

O número de faltas que implica a perda do dereito á avaliación continua nun deterrminado módulo será do 10% respecto da súa duración total. Para os efectos de determinación da perda do dereito á avaliación continua, o profesorado valorará as circunstancias persoais e laborais do alumno ou a alumna na xustificación desas faltas, cuxa aceptación será acorde co establecido no correspondente regulamento de réxime interno do centro.

O profesorado poderá non permitir a realización de determinadas actividades aos alumnos que perdersen o dereito á avaliación continua, sempre que poidan implicar algún tipo de risco para si mesmos, o resto de grupos ou as instalacións.

O alumnado que perdese o dereito á avaliación contínua co cal, por razón de inasistencia reiterada, no sexa posible utilizar os instrumentos da avaliación previstos inicialmente para cada módulo profesional, terá dereito a realizar unha proba extraordinaria de avaliación previa á avaliación final dos módulos correspondente. Realizarase esta proba escrita no mes de xuño, cun contido teórico (preguntas con respostas breves) e un contido práctico que representará un 100% da nota final. Nesta proba teórica será necesario ter unha cualificación mínima de 5 sobre 10 para conseguir a condición de apto no módulo.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

A normativa vixente establece a obriga de realizar un seguimento mensual da programación, tanto nas reunións do Equipo Docente, como nas reunións do Departamento de FOL.

Os principais indicadores do grao de cumprimento da programación serán:

- O grao de cumprimento da temporalización.
- O logro dos obxectivos programados.
- Os resultados académicos acadados.

Para o desenvolvemento da programación teranse en conta as conclusións obtidas da avaliación inicial e partiremos dos coñecementos previos do alumnado.

Para proceder a avaliación da práctica docente recabarase información das reunións realizadas polo equipo docente, nas que se mostran os indicadores anteriormente citados, e dos cuestionarios periódicos realizados ao alumnado co fin de averiguar o grao de conformidade co módulo de FOL, onde se lles solicitará valoración sobre a metodoloxía e aspectos relativos á docencia, a forma de traballo en aula, as técnicas de avaliación, así como cuestións que indiquen se se acadaron os obxectivos marcados nas distintas unidades didácticas.

Observarase ademáis se existe absentismo nas clases, o aprendido polo alumnado ao finalizar o módulo e os resultados académicos obtidos.

Unha vez visto isto, realizaranse propostas de mellora que poidan ser interesantes cara o vindeiro curso, e que serán recollidas na memoria final do departamento.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

AVALIACIÓN INICIAL.

Nesta sesión, o profesor/a que se encarguen da titoría darán información dispoñible sobre as características xeriais do grupo ou sobre as circunstancias específicas académicas ou persoais, con incidencia educativa,de cantos alumnos e alumnas o compoñan.

Esta información poderá proceder, entre outras:

a. Dos informes individualizados de avaliación da etapa anterioemente cursada, de ser o caso.
b. Dos estudos académicos ou das ensinanzas de formación profesional inicial ou para o emprego previamente realizados.
c. Do alumnado matriculado sen titulación académica de acceso.
d. Dos informes ou ditames específicos do alumando discapacitado ou con necesidades educativas especiais que poida haber no grupo.
e. Da experiencia profesional previa.
f. Da matrícula condicional do alumnado estranxeiro.
g. Da observación do alumnado e as actividades realizadas nas primeiras semanas do curso.

O tratado na sesión de avaliación inicial e os acordos que adopte o equipo docente nela recolleranse nunh acta,da cal se entregará copia na xefatura de estudos, incluíndo especialmente aqueles que teñan que ver cos aspectos de flexibilización na duración das ensinanzas, segundo desenvolve o artigo 16 da orde de 12 de xullo de 2011 sobre avaliación e cualificación, e máis concretamente o sinalado no artigo 16.d, medidas de reforzo educativo. Esta avaliación inicial en ningún caso comportará cualificación para o alumando.

O carácter aberto e flexible do currículo ten por obxecto atender á diversidade do alumnado, posibilitando niveles de adaptación cu-rricular ás condicións específicas de cada alumno.Atender á diversidade consiste en tratar de forma diferente ás diversas necesidades e características do alumnado, para garantir que cada alumno acade as capacidades previstas no maior grado posible.

Podemos distinguir entre diversidade de ritmos de aprendizaxe, baseada na existencia de diferentes intereses, motivacions, capa-cidades entre o alumando, e diversidade baseada na existencia dos alumnos con necesidades educativas especiais. Referímonos a alumnos con deficiencias físicas (cegos, persoas con deficiencias visuais, xordos, problemas de mobilidade) ou psíquicas.

Tamén tendo en conta a posibilidades ter na aula alumnos sobre dotados intelectualmente, temos en conta actividades de extensión e para ACNEEs, actividades de reforzo.

Na realización da diagnose inicial e na elaboración da información deberían participar:

- O departamento de información e orientación profesional do CIFP.
- A familia do alumno.
- Organismo especiais (ex. ONCE).
- O resto do equipo educativo.
- O gabinete psico pedagóxico da delegación provincial de educación.

Vendo a información obtida, cada departamento didáctico deberá adecuar a súa programación as necesidades do alumnado. En base a isto, tamén se farán as seguintes actuacións:

1. Antes de elaborar a programación, falarase co Departamento de Información e Orientación Profesional do CIFP e cos titores dos grupos que trala avaliación incicial sinalen a existencia de alumnado con necesidades educativas especiais. Asemade, elaborarase unha sesión de avaliación inicial para diagnosticar o nivel do alumnado. Derivado dela, podería darse o caso de permitir a flexibilización modular deste módulo.

2. Ao realizar a programación: teremos en conta o sinalado no capítulo VI da orde de 12 de xullo de 2011 referido ao alumnado con necesidades educativas especiais. O artigo 15 fai referencia ao ámbito e flexibilización modular dos ciclos formativos e sinala:

-de acordó co artigo 61 do decreto 114/2010, do 1 de xullo, o alumando con necesidades educativas especiais, consonte o establecido no artigo 73 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, poderá ser autorizado, cando as necesidades de apoio específico así o xustifiquen, para cursar os ciclos formativo en réxime ordinario de xeito fragmentado por módulos, cunha temporalización distinta á establecida con carácter xeral. En con ilo, destacaremos:

a. Actividades de reforzo.
b. Previsión de tareas recuperadoras especiais.
c. Probais orais ao detectar problemas de expresión escrita.
d. Grado de integración do alumno/a co resto de compañeiros.
e. Participación nos traballos en equipo.
f. Colaboración en tarefas comúns.
g. Respeto e tolerancia ás ideas alleas.
h. Probas de avaliación distintas.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados o profesor da materia empregará os seguintes mecanismos ou ferramentas:

1. Realización de esquemas explicativos máis sinxelos.
2. Elaboración de mapas conceptuais explicativos máis sinxelos.
3. Reforzo mediante actividades de apoio más sinxelas que as actividades da propia unidade didáctica.
4. Entrevista personalizada co alumno/a para atopar a esencia do problema
5. Axuda do departamento de Información e Orientación Profesional do CIFP.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

O decreto que configura o Regulamento Orgánico dos CIFP, decreto 77/2011, do 7 de abril, establece que na programación didáctica dos Departamentos, incorporaranse os temas transversais do currículo nos obxectivos e contidos de cada materia ou módulo profesional. Por elo, as capacidades terminais concretas referidas ao módulo de FOL son:

- Interesarse por comprender realidades ambientais do sector, analizando como inciden nas propias actitudes e comportamentos e no equilibrio do entorno
- Distinguir elementos discriminatorios no sector, mostrando unha actitude crítica perante os mesmos e apreciando a diferenza como riqueza colectiva.
- Coa consecución distas capacidades terminais do módulo de FOL, alcánzase o obxectivo xeral: comprender o marco legal, económico e organizativo que regula e condiciona as actividades profesionais no sector, identificando os dereitos e obrigacións que se derivan das relacións laborais, condicións de seguridade e saúde no traballo, orientación profesional na achega de emprego e equipos de traballo e xestión de conflitos.

Entre eles, destacamos os diferentes temas da educación en valores nas unidades didácticas:

- Educación para a paz e a convivencia. UD da UF2

- Educación para igualdade de sexos. UD da UF2
- Educación para a saúde. UD da UF1
- Educación medioambiental. UD da UF1.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Non se realizarán actividades extrascolares e complementarias

10.Outros apartados

10.1) ACCESO DO ALUMNADO Á PROGRAMACIÓN.

Os primeiros día de clase entregarase ao alumnado un copia básica da programación que incluirá a carga horaria do módulo, as unidades formativas e as unidades didácticas do módulo, continos mínimos, criterios de avaliación así como instrumentos de recuperación e accións ante a perda do dereito de avaliación continua. Asemade, unha copia da programación do módulo na súa versión para o alumno estará dispoñible na aula virtual do centro a través da intranet.

10.2) LIBRO DE TEXTO

O libro de texto recomendado é o libro de Formación e Orientación Laboral da editorial PARANINFO